

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihicziščerńi w Budyšinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž

11. njeđzela po šwjatej Trojizny.

Out. 18, 9—14.

Njeje drje w duchownym žiwjenju wjetšchi strach ja naš čłowjekow, dźyli tón, šo šmy tak lohko spofojom šami se šobu a se šwojim činjenjom a šo po tym mēnimy, my dyrbjeli tak tež wobštacž móž psched Bohom w njebjěšach. Se wschěj khtnosěžu chze tón Anjes Jesuš Khrystuš, kaž psches tak nětotre šłowo šwjateho pišma, tak tež psches pschirunanje wo farisejstym a wo zloniku, nam tajki strach psched woczi štajicž, chze nam pokasacž tón prawny pucž, šo bychmy tež my tam mohli pschicž, po čimž ma myšl kóždeho šwěrneho kšesczjiana štacž.

Jene tych najbóle šnatych Anjesowych pschirunanjom je tuto šłowo, kotrež tón Anjes prajesche k někotrym, kiž šo runachu farisejstemu; pschetož woni šami wjele do šo džeržachu, jako bychy prawi byli a druhich ja nicžo nje-mějachu.

My widžimy jeju, tak džetaj tam horje do templu, šo byšhtaj tam w templu Bohu pschinjekłoj tón dar jeju modlitwy! Tón farisejstki najprjedy. My jeho na jeho waschnju pošnajemy. Wón wěšče njeje našdala štejo wostal, kaž tón zlonik, ale je šo na to najwóšebnišche město štipil: to šo ja njeho šamo wot šo rošymjesche. A tam potom jeho modlitwa! Šamoprawdošcž, hordosčž rěcžitej k kóždeho jeho šłowow. My šo šawjesčž dacž nje-dyrbimy, wscho to šacžiznyčž, šchtož na tym farisejstym widžimy. Jeho lubosčž a šwěra k Božemu templu, jeho

modlitwa, jeho posčzenje, a jeho niž šnadna woporniwosčž, hdyž tež wěšo w tym šwontownym dopjelńenju teho wscheho njeje hišcžče ta prawa pobožnosčž namakacž, dha jo tola tež nješmēmny jako njewažne wotpokasacž. Ale tón wulki smylk šarisejsteho leži w tym, šo wón šwoje činjenje na tym mēri, šchtož na šwojich šobucžłowjekach widži, a šo šo wón tež psched Bohom na šwoju šakšlužbu a na šwoje dobre skutki špuschěža; šo wón šabnywa, kaž mēl wón se šwojej modlitwu psched Bohu we wschěj ponižnosčži štipicž. To je tón štary smylk čłowjeka, šo wón mēni, wón mohł šebi psched Bohom to šakšlužicž, šchtož chze Bóh tym ponižnym hrěšnikam se šameje hnady dacž! Tak klineži to šłowo nad zlonikom tež jako šud nad farisejstym: „Ja praju wam: Tón džěšche ja praweho do šwojeho doma psched tamnym. Pschetož šchtož šo šam powyšchuje, tón budže poniženy.“

Teho farisejsteho widžimy hišcžče dženska tež mjes nami we wschelakej podobje. Kač wjele je tych, kiž šo hišcžče ke kšesczjianskej wóšadže džerža; na pošledku nješbu wo nicžo lěpschi, dźyli tón farisejstki: takama šamoprawdošcž, tošamo wyšokē mēnjenje wo šebi a wo šwojim štejišcžču k Bohu a k čłowjekam. Kač hušto drje je to horde šłowo škšesczčž: „Ja šo či džakuju, Božo, šo nješ-šym jako drusy ludžo“, hdyž šo někajka kšěška we woku bližšcheho namaka. — Šo by šo modlił, džěšche Šarisejstki horje do templu; ale kaž khtudy dže wón šašo dele do šwojeho doma! Wón njeje w šwojej modlitwe pola Bohu nicžo pytał, duž tež njemóžesche nicžo namakacž. Šeno

šam na šebje je wón hladał, na šwoje šwonkowne čzinje-
nje, a tať njeje ſ zyla ł temu pſnaczu pſchiſchoł, kať
nuſnje wón ſa šwoje ſnutkowne žiwjenje žohnowanje wot
Boha trjeba. — Kať něotra modlitwa woſtanie drje tež
hiſčje dženſa bjese wſcheho žohnowanja, dokełž ſ ſariſej-
ſkeje wutrobny wukhadža, kotraž mēni, ſo mohł Bóh ſ naſchim
žiwjenjom derje ſpokojom byčž. Wono wſchať nam čžo-
wješam wjele lóžo pada a je wjele bóle po naſchim waſchnju,
ſo čzemy šo tež pſched Bohom khwalicž, hacž ſo šo pſched
nim w pſnaczu a ſ wuſnacžom šwojich hrěchow ponižujemy.
Pſhecžiwio tajtemu ſariſejſtemu waſchnju w naſ dyrbimy
tež my ſe wſchej mozu wojowacž a dyrbimy šami na šebi
džělacž, ſo by šo ta hordocž do ponižnoſče pſchewobro-
čžila a ſo njeby šo nad nami to šłowo naſcheho Knjeſa
dopjelniło: „Pſchetož ſchtóž šo šam powyſchuje, tón budže
poniženy“, ale ſo mohli šo tež my teje wěſtoſče wješelicž:
„a ſchtóž šo šam ponižuje, tón budže powyſcheny.“

W tym žłoniſu namašamy to prawe waſchnje, kať
mamy tež my ſe šwojimi modlitwami pſched Boha ſtupicž.
Kať tón ſariſejſki wo tutym mužu ſe ſazpěčžom rěčži!
Móžno, ſo tón žłoniť šo njemóže ſ tym ſariſejſkim mēricž,
ale tať, kať wón tu ſe šwojej modlitwu pſched Boha
ſtupi, wón teho ſariſejſkeho pſchetrjehi; pola njeho nama-
šamy tu pravu pobožnoſčž, kotruž tamny nima. Šizom
jeho žyle wuſtupjenje nam poša, kať šo wón we šwojim
pſnaczu hrěchow boji, pſched šwjateho Boha ſtupicž. Na-
šdala wón ſteji, a ſ žylej wutrobu wón ſdychnje: „Božo,
budž mi hrěšnikovej hnadny!“ A wón, kiž ſe ſtyſtnej wu-
trobu pſched Bože woblicžo ſtupi, šmē šo w rjanej wěſtoſčži
teho šłowa wješelicž: „Tón džěſche ſa praweho do šwojeho
doma pſched tamnym.“ Šo nim dyrbimy tež my čžinicž,
dyrbimy šo w prawej ponižnoſčži šwojemu Bohu podacž.
A naſch Bóh, kiž wſchať je Bóh hnadny, čže tať radny te
ponižne a pokutne wutrobny poſbēhnyčž; to wſchať je jeho
wola, ſo my njedyrbimy ſhubjeni byčž, ale wón čže naſ
wěčžneho žiwjenja džělomnyčž čžinicž. Šdyž pať čzemy
na tym džěl mēčž, dha wſchať tež ſa naſ placži, ſo my
we šwojej hordocžži šami wjele do šo njedžeržimy, jaťo
byčmy prawi byli, ale najprjedy dyrbimy ł prawej po-
nižnoſčži pſchičž, kať ju pola teho žłoniška namašamy;
potom šo tež nad nami krašnoſčž Boža ſjewi; haj, tež
naſcha wješeloſčž budže dokonjana, hdyž nam do wſcheje
naſcheje hrěšneje nuſny to Knješowe šłowo klineži: „Šchtóž
šo šam ponižuje, tón budže powyſcheny.“ Šamjen.

W. we W.

Mi hrěšnikovej budž hnadny!

Ša, šwjaty Božo na njeby,
Kať žłoniť ſteju ſ dala;
Šso tebi bližicž njewěrju,
Mje moje hrěchi pala;
Na wutrobu, na hrěchow žro
Ša kačžapošny dny šo:
Mi hrěšnikovej budž hnadny!

Ššym pošny brudom, mašany,
Mje trundle hrěcha křija;
Tež šhory šym a wuſhadny,
Mi ſtyſki w duſchi rija;
Šsej wocži ſbēhnyčž njeważu,
Ša ł Bohu jeno ſdychnju:
Mi hrěšnikovej budž hnadny!

Drje hódny nješym hrěchow dla,
Šo mje tu ſemja nošny!
Ša wēm pať, ſo Bóh hnadu ma
Ša hrěšnika, kiž prošny
We wěrje, prawej poſucže,
Šso džeržo Šhryſta prawdoſče:
Mi hrěšnikovej budž hnadny!

Duž wučžicž mje pſcheš Šhryſta krej,
D Božo miłoſčžiwny!
Ša dowěrjam šo Šbóžnikovej,
Šo pſcheš njeho šym žimy;
Šaj, w žiwjenju a wumrjecžu
Ša we nim ł tebi ſdychnju:
Mi hrěšnikovej budž hnadny!

K. A. Fiedler.

Šchtó kſchecžijanska luboſčž ſamóže.

Šrabja Zinzendorf bē šo ſa šwojimi miſionarami do Ameriki
podał, ſo by tam tež šam Šhryſtuſa předował. Šo šhwili šo
ſašo na dompučž poda. Tehdy, hdyž hiſčje parnyčž lóžži njebē,
bē tajki pučž pſcheš morjo něšto jara wobčežne. Šizom ſa bo-
haſchich njebē to ničžo loſke, ſa šhudnyčž pať, kiž mējachu žyłu nóz
a wulki džěl dnja bjes šwěłka a powětra w maťnyčž lóžžimyčž
kaťutach kať jerje jedny pſchi druhim ſkladženi ležecž, bē to wopraw-
džita čžwila. Š tutym wbohimi mējeſche Zinzendorf želniwe šobu-
čžerpjenje. Šuſto by ł nim pſchithadžať, šo ſ nimi roſrěčžowať a
jich troſchtowať. Pſchi tym nadpadny jemu jedny portugijiſki Žid,
kiž šo ſe šwojej šwójbju do Viſſabona wjeſeſche. Tutón muž bē
blědy a ſhorowaty a hiſčje bóle jeho džěčži, kiž w nožy w tym
hubjenym powěſtje kož do kuta ſtajene kweťki wjadnjechu. Šich
napohlad nadobnemu hrabi do wutrobny rěſaſche. A hnydom šo
wón ł něčžomu roſšudži. Šſwoju kaťutu čžyſche temu Židej a
jeho šwójbje pſchewoſtajičž a ſa to šo šam na Židowe mēšlo podacž.
Šapitan a čži druſy woſebni šobupucžowarjo to ſ wopředka pſchi-
dacž njechachu, Zinzendorf pať tať dolho do nich rěčžeſche, doniž
do teho njewolichu. Tať wón Židej a jeho šwójbje šwoju wot
šebje ſaplacženu kaťutu wotſtupi a šo šam ſ tym hubjenym mē-
ſtačžkom šhudeho Žida ſpokoji. Tutón wopor wſchať bē nětko
wjetschi, hacž drje bē šebi to šam ſ wopředka myšłil. To twjerde,
njewučžene lěhwo, hubjeny, toſty powětr a šnano tež natykanje
pſcheš druhich wupłodži na nim bolosne wumjetanje, kiž šo na
žyle čžěto roſčžeri a jemu wulke bolosče nacžini. Tola woſta
wón wješely a ſpokojny a njepſcheſta šwojim šobupucžowarjam
Šbóžnikowu luboſčž pſchipowjedacž. Wſchón hubjeny a na kóſčž a
kožu wukhorjeny šo ſtónčžnje do Šendželſkeje domjeſe. Ale wón
mējeſche nětko tež to wješele, ſo bēchu te wbohe židowſke džěčži,
na kotryčž wotkhorjenje šebi jich ſrudženy nan ſkoro wjažy nje-
myšleſche, ſašo womłóžžene ſačžěke. Šluboko hnuty šo Žid ſe
šwojim dobročželom roſžohnowa a je něšto wo tym pſnał, ſo
je na šwěčže luboſčž, kiž je ſ njebješ pſchichla a kiž wſcho čžłowſte
hubjenſtwo polóžicž ſamóže.

Šdyž pať nětko tajke wo Zinzendorfje čžitamy, dha ſſerſcho
roſymimy, ſo je tutón muž telko wjele w Božim kraleſtwje do-
njal. Luboſčž wſchať wſcho dokonja.

Wobrocžje šo!

Šchtó dha šo wobrocži? Šdyž šo něčtō na pučž naſtaji,
po nim ſ wulkimi krocželami do předka šaha a něčtō ſa nim wola:
„Ty šy na wopacžnym pučžu, wrócž šo!“ — a wón na to tónle
pučž wopuſchčži, tón prawy pyta a naſtupi — hlať, tón je šo
wobrocžil. My šmy wſchitzy na pučžu. Šdže dha čzemy a dyr-

bimj? To nam to słowo praji: Nasche měščežanske prawo je w njebiešach! A na tutón pucž je naš Bóh psches našču kščežnizu stajil. Tež je nam wodžerja šobu dał, kiž naš wjedže, naš rošwucžuje, w spróžnosći šběha a naš do přědka cžehnje. Tutón wodžer je šwjatny Duch. Tak nam wopravodže njedyrbjało cžěžke byč, po prawej dróšy wěste kroczele cžinicž a tež škóncžnje praweho wotthknjeneho kónza njesmylicž. Ale bohuzel, tak husto kščešcžijanow nětajki hrěch wabi, kiž jim wjele radošče lubi, tak so šo rad sa nim puščeža a šebi na pucž do njebiešej domišny, haj, na šwojeho njebiešeho Wótza ani našdala wjazny njeponyšla.

Sa tymi pať nasche dženknišche słowo woła: Wy šče na wopacžnym, štrachnym pucžu! Wobrocžče šo a wušwolče šebi šašo tón prawy pucž, pucž bohabojošče, wěry a dobrych škutkow, pucž, kiž do njebieš wjedže! A je-li so nječacže, dha je Bóh sa waš šwój mjecz nawótšil a šwoju šělbu napinał. Wy padnjecže na pošledku jemu do rukow. A potom žane cžeknjenje wjazny njebudže!

Duž čžemy na tón hłób pošluchacž, šo wobrocžicž a sa nje-
bještim štacž.

Ponižnosć.

Šched Bohom šo ponižujmy,
Čžescžmy Božu majestoscž;
Modlo cžlowšku njemóž cžujmy,
Šwoju šlaboscž, wotwišnosć.
Dary wšče, kiž wužiwamy,
Wy psches Božu ščedrocž mamy;
Wšcho je hnada njebieška,
Nicžo nješmy bjes Boha.

Mudrocž, šylnosć, šamožitoscž
Nječ šej ničto nješkwalil;
Šhadžej šhwalbna škomjenitoscž
Šeno Bohu we dušči.

Haj, nječ mudry, šylny, šhwalil
Ponižnosče wopor palo,
Š džakom na to špomina,
Šo ma wščitko wot Boha.

Ponižnosć šo w dušči budži
Tež psches hrěšchnu škaženoscž;
Wšchetož hrěch naš tama, šudži,
Čžiščeži naš dla winow došče.
Duž psched šwjatny Bohom wšdawa
Duch šo ščšlužbow a prawa,
Šokornje šo hańbuje
Šwojej njedostojnosče.

Ponižnosć tež w šlawje hnady
Wšchitkim jara nušna je;
Šku-li špokucžene pady,
Dožpi dušča šwjecženje,
Dha nječ šwěru pošnawamy,
Šo tón škutk wot Boha mamy;
Nascha móž to nihdy njej,
Wšchindžemy-li š šesufej.

Bože dary šu, o dušča,
Šnadne možy we tebi;
Duž čžescž jeno Bohu šlušča
Ša wšcho, šchtož ty dopjelni.
Wšchi wščem pať šmy hiščeže šlabi,
Šdyž šty lóšcht naš wošpjet wabi,
Šad naš š padu wščinješl by,
Šo šmy žadni pomožy.

Duž dha š wšpokoscže dele!

Šložmy šo po Šbóžniku;

Tón nam špožči možy wjele

Š pobožnemu žiwjenju.

Šdyž pať čžemy kónu dostacž,

Wamy šhudži, nišny wostacž;

Šsmj-li tudny ponižni,

Tam naš hnada pošwšchi!

K. A. Fiedler.

Džakujče šo sa wšcho Bohu a budžče jedny druhemu poddani w bohabojošči.

Šchtož šo Bohu prawje džakowacž rošymi, budže wjedžicž, šo jeho Bóh trieba, šo by druhim šlužil. Wy mamy wšchěch ludži wotrocžny byč. To je cžěžki nadawł, tola pať něšchto lohke sa teho, kiž wě, šo je jemu naš Šbóžnik šam do přědka šchoť a njeje šebi šlužicž dał, ale je šam šlužil. Šchtož šo tu pod druhich štaja, tón budže junu něšchto hódne. To pať je Boža šlužba, hdyž ty ludžom šlužiš. Čžěžto šo drje cži to druhdy šda. Ludžo šo šdadža njedušchni byč a po šdacžu nješšlužža, šo by šo dolho š nimi našadžował. Ale tón Šnjes praji: To je tón jenicžki pucž, mi šlužbu wopošacž. Šchto dha čžesč hewal cžinicž, šo by wón něšchto wot teho měť? Šso jemu dacž napicž, kaž Šamaritška žónška, jemu jěcž na blido kšacž, kaž Šmarta, tola ty njemóžš. Duž šluž bližšchemu, a š tym jemu šlužiš. To njerěka, šo by nětko wščem ludžom we wščem podwólny byl a š ich hrošnosčam mjelcžal. Wjele bóle mašch jim šlužicž w bohabojošči. Dofelž w bližšchim Bohu šlužiš, nješhadacž pschezo na cžlowjekow, kotrymž šlužiš, ale na Boha šameho, njebojilš šo potajkim cžlowjekow, ale Boha. Wšchi tym nawušnjesch, ludži lubowacž, jich šbože phtacž a budžesč w tajkej šlužbje šbóšny šbožowny. Ale tež tebi wšchitny ludžo šlužža, runjež šnano šam žaneho wotrocžka a žaneje džowki nimacš. Šral a šžžor tebi šlužitaj, wjele štow tyšaz wojašow tebi šluži a cže we wójnje šchituje, duchowny, škať, wucžer atd. šlužža tebi a šu tu tvoje dla. Druhim šlužicž je sa naš najrješšcha pšča. Bóh ma nad tymi špodobanje, kotřiž tu delka jeho džěcžom a štworjenjam šlužža. Šchtož sa pošanow něšchto cžini, šluži jemu tež. A tajke šluženje dawwa nam to šbože woptacž, kiž na šwěrnnych a wěrjaznych w njebiešach cžaka.

Šslepy rěčnik.

W nětajkej šhromadžinje bě wjele njewěrjaznych wšchitomnych. Škóncžnje jedny š tych najhórišchich poštanj a počža takle šamboricž: „Moji wšchecželjo, ja njewěrju do žaneje hele, ja njewěrju do žaneho šudženja, ja njewěrju do žaneho Boha, wšchetož ja hacž dotal wot teho wšcheho ničžo wohladał nješšym.“ Tak wón potom hiščeže šhwilu dale rěčesche a ludžo jemu š rufukšštanjom „bravo“ wołachu. Duž škóncžnje jednory muž poštanj a džesche: „Lubi wšchecželjo, tamny rjekny, šo Bóh njeje, dofelž hiščeže žaneho widžal njeje. Duž pošluchajče nětko na mnje. Wy prajicže, šo wšchi našchim měšče rěka běži; to pať njeje wěrnó, tu žana njeje. Wy prajicže, šo je wotkach trawa a šo šu tam šchtomny; to njeje wěrnó, ani šchtomow njeje ani trawy. Wy tež prajicže, šo je we tutej šali wjele ludži; to pať šašo na tym njeje, tu njeje ničto, šhiba ja šam. A cžeho dla to wšcho njeje? Šehodla niž, dofelž ja wo tym wščem ničžo njewidžu a tež ženje widžal nješšym. Ša šym mjenujžy wot naroda šem šlepy. Šdyž pať ma tón, kiž je prjedny mje rěčal, prawo, dha macže tež mojim šłowam wěricž.“

Čži njewěrjazny wotmjelšnychu a džěchu cžišche je šhromadžinny.

Tola k nęcžemu khmany.

Zato nęhdy, tak dwórski předař Rögel powjedašče, stareho professora khowach, kotrehož khynojo sforo wšchitzy do wučženych mužow hlufchachu, mjes sawostajenymi jeneho wuhladach, kotrehož pscheczelnje, ale sprostnjene wofo na duchu sacžemnjeneho pschecradži. Wón móžesche 26 lět bycz, ale bęšče pschezo wulke džęcžo wostał —, sa nana staroscž a bół. Čžim wobdarjenischi kwójbni bęchu, čžim bóle řo tutón wot nich rosdžęlesche. „N nicžemu khmany“, to bęšče powšchitkowny rosbud. Tola bęšče džęń w žiwjenju teho nětk f měrej pschinjeřeneho, na kotrymž řo řjewi, řo móže řo tež tón hubjenschi naney řa grat w Božej ruzy řčžinicž.

Masch wobohi bludny mějesche to waschnje, wšchędnje pschi wot- jęšdženju spęschnych čžahow na řufodne dwórniřchčžo řhodžicž. Sastojnizy jeho na dořčž řnajachu a jemu njewobarachu, hdy by řo řaž pruhujó nad koleřami řhilal a lokomotivu kručže wob- hladowal. Mas, jako bęšče řo hižom pschedpóřlednje řnamjo f wot- jęšdženju dało, tónle čžlowjel na wothladowarja pschilecži a jeho pscheczimo jeho woli f lokomotivje čžehujesche. Tu inspektarjej na jentym tych hlownych koleřow blal pokasa, hdyž řo po wospjetnym kručym pohladanju rořpufnjenje řjewi, kotrež móžesche řa čžah naj- řtrařniřsche bycz a wulke njęřbože řawinowacz.

Mahladowarřtvo želesnizy na stareho professora piřmo póbřla, w kotrymž řwój džal a řwoje wjeřele nad tym wupraji, řo bęšče tón řyn, kotrehož žiwjenje řo njewužitne bycz řdawasche, žly čžah psched řfaženjom wobarnowal.

Tak móže tež wobuhřchke žiwjenje požohnowane a f nęcžemu wužitne bycz.

Sbožowna namakanka.

Pschi wotewřenju wulkeho kanala mjes řewjernym a rańřchim morjom řo wjele wjerčow, ale tež wjele bohathych pschekupřow wob- džęli. Někotři tutych póllednich na lóžži hromadžę ředžachy a duř jedyn f nich takle pocža: „My dyrbjeli tutón wořebity džęń tež f nęcžim wořebitym řwječicž. řa bych řa to byl, řo bychmy kóždy papjerku napišali, adreřowanu na řwój pschekupřki dom. A řchtož by ju namalal a pschinjeřl, temu by řo něřchto pschekupřkich tworow darmo dało. ře papjerki pak čžzemy do přóřdnjeje bleřche tyřnycz, ju řačžinicž a do morja čžiřnycz. Njech ju žolmy něřajtemu řbo- žownemu donjeřu.“ Tón namjet řo wšchēm řpodobasche, a bóřny bęchu tajku bleřchu do morja wučžihnyli.

Męřazy bęchu řo mjes tym minyke. Wichory morjo řchwifachy. řhuda wudowa řpřozna wokoło řo hladajo na brjořy maleje řupy řhodžesche. Wona raki a ryby pyřasche, řiž mohla řebi nasbę- racž, dořelž hewal ničžo f jędži njemęjesche. Duř w pęřku bleřchu namala, w kotrež popišana papjerka tečesche. „Węřęže,“ tak pschi řebi řjekny, „řu tu póllednje řtrowjenja něřajteje řlamaneje lóžže.“ A wona bleřchu rořbi. řak pak řo džiwasche, jako na tej papjerzy čžitasche: „řchtož tutu papjerku pschinjeře, dořtanje wot pschekup- řteho doma B. w Hamburgu męch řhoseja.“ Druhe papjerki lu- bjachy rajř, plal, mufu atd. řa řona f tymi papjerkami gmej- řtemu pschedřtejczerjej džęřche a tón jej radžesche, řo by te papjerki řapóbřkala. A hlaj, řajke bę jejne wjeřele, jako tón lubjenny męch řhoseja a tež wšchē te druhe tworj, f pscheczelnym listom pschipóbřkane dořta! Nětko mějesche řa řo a řa řwoje džęcži dořčž a móžesche hiřchęže tóřřchto pschedacz a řebi te wuwilowane pjenješy na dań dacž.

Tak bęšče Boža wšchehomudrořčž wjeřelny namjet někotrych bohathych pschekupřow wuřika, řhudej řwójbjje f nufy wupomhacz!

řaj, te rapaki, kotrež na Božu pschikafnjju něhdy řelijařej řhlęb a mjařo pschinoschowachy, řu hiřchęže džęňka řtajnje na pucžu.

Bóh řo njeda řa řmęch męcž.

Bęšče w lęcže 1736. Njepschestawajzy čžahachy wójniřke řyly psches pomorřku krajinu. Wbořich wobydlerjom wurubichy a męřta a wřy jim řpalichy. Wřchitkim do přęřla jęchasche mlody jęřdny, kotryž řo wořebje wufnamjenjesche psches řwoje Bohahanjenje a klecže. Bliřachy řo męřtacžku Goldinej. ř bořa pucža na pólku řtejesche mařa řapakta a w nej wřřasche Boža martra. řřchiz wuhladawřchi, jęřdny řawořa: „Dořho dořčž njęřřym tajki řřchiz wjazy wuhladal. Tón čžzu ře řwojej řřęľbu derje řtřejicž — a njetrjechu-li, na męřęže čžzu morwy f řemi padnycz.“

Wón řwojeho brunaczka na boř řtorhny, řamęri řwoju řřęľbu na Božu martru a wuřęli. řbón řo řplóřchi a džimi řtawasche. ře wřchey mozu njekrařnika na řemju čžiřny. Morwy wosta jęřdny ležo — wón bę řebi řchiju řwinřł. Boža martra pak bę njęřranjena, řulka bę nimo lęcžala. Čži drusy jęřdni řrořčžęřachy, řo nabořawřchi; řim bę džę węřte, řo bę tu Bóh řam řhostał, řiž řo řa řmęch męcž njeda.

Dobry řřęřdk pscheczimo huńewej.

Amerikanřki wójniřki minister Stanton bę řo ras na jeneho řwojich wojerřkich wřřchřchich, řiž bę jemu wopał rořymil, jara rořhnęwal. „řa bych jemu“, tak wón tehdy f přęřdentej Vincolnej džęřche, „řwoje męňjenje f tak prawje wótrymi řłowami napišal.“

„Čžinęče to,“ přęřident wotmolwi, „řtřejajęže najwótriřche řłowa a njemęęęe f nim řaneje řmilnořčę!“

Stanton džęřche, napiša wótry list, pschidžę f nim f přęřdentej a jón jemu wučžita.

„řo pak řęęe derje čžinili,“ přęřident f njemu řjekny, „řtu ničžo njepobrachuje.“

„Ale f kim męľ tutón list f wřřchřchemu póbřlacž?“ řo nětko minister prařchesche.

„řóbřlacž?“ Vincoln řnapscheczimi, „řto by njetrębne było. Tón list je řwój nadawł dopjelnil. Wón je řařch huńew na řo wřal. Nětko jón wřmicže a rořtorhajęęe. řak to řa čžinju. řajke huńewapolne listy řo njęřmędža wotpóbřlacž.“

řchtož řo ras rořhnęwa, njech tež tak čžini. Wjele nję- řparnych nořow a řudniřkich řhóřtow řo f tym řminje.

Džiwne khowanje.

ř řynagořy w řolmeji w řaliziји ras wořęń wudhri. řucže po wohnjomu woboru póbřlachy, řiž tež bóřny pschifhwata a wořęń řala. řa woltarju Móřřařowe řnihi ležachy, řiž njęřřu čžiřchęčžane, ale na pergament piřane. řa jędnacže tutych řwjatych pergamen- towych řnihi bę řo pak f wořenjom řřařřlo a f wjetřchego džęla řpalilo.

řidži řebi tak jara piřane Bože řłowo waža, řo je ře řtaro- dawneho čžařa řem waschnje, te dođęřčžane abo nakažene řwjate řnihi řwjatocžnje řhowacz. Duř buchy tež tehdy wřchē řęřmudžene pergamentowe džęle řwęru hromadu řpyřtane, do hlinjanyh řudo- bjow řtyřkane a na marj položene. řsobotu wokoło pólodnja řo potom wjele řidow řhromadži, řiž to řłowo Bože na pohrjebniřchęžo pschewodžachy. řod wjele plakanjom buchy te pergamenty do rowa puřchęčžene.

řak řrudnje je tola, řo drje řidži to morwe řłowo čžęřčža, w žiwjenju pak po nim njęčžinja a do řhryřtuřa, wo kotrymž to řłowo řwędcži, njewęřja!